

TIBERIU TĂNASE, *LEGIONARISM VS. COMUNISM. CONSIDERAȚII PRIVIND RAPORTURILE DINTRE MIȘCAREA LEGIONARĂ ȘI PARTIDUL COMUNIST ROMÂN ÎN PERIOADA 1941–1948*

Stan PETRESCU¹
stan.petrescu@gmail.com

ABSTRACT: The topic „Legionarism vs. Communism”, as well as the historical period which the book focuses on are highly controversial, hence the author pleads for a balanced approach on the relations between the Legionary Movement and the Communist Party, which are a historical reality that deserves an in-depth analysis. Thus, military historian Tiberiu Tănase’s 2019 book entitled „Legionarism vs. Communism. Considerations regarding the relations between the Legionary Movement and the Romanian Communist Party during 1941–1948” is based on a series of important historical documents collected by the author and listed in the annex. The volume represents a significant contribution to Romanian historiography.

KEYWORDS: Legionary Movement, Rebellion from 21–23 January 1941, Legionaries in the Romanian Communist Party, World War Two

*Lucrarea „Legionarism vs. Comunism. Considerații privind raporturile dintre Mișcarea Legionară și Partidul Comunist Român în perioada 1941–1948” (Editura Universul Academic, București, 2019, nr. pagini 113), elaborată de cunoscutul și apreciatul istoric militar dr. Tiberiu Tănase (membru al Diviziei de Istoria Științei din cadrul Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii – CRIFST – al Academiei Române, redactor la revista *Studii și Comunicări*, membru al colegiului de redacție al revistei *Vitralii – Lumini și Umbre* a ACMMSRI, colaborator al unor institute de*

¹ General de brigadă (r.), prof. dr., membru asociat al Diviziei de Istoria Științei (DIS) a Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST) al Aademiei Române.

Foto: Coperta cărții: Tiberiu Tănase, *Legionarism vs. comunism. considerații privind raporturile dintre mișcarea legionară și partidul comunist român în perioada 1941–1948*, Editura Universul Academic, București, 2019, 113 p.

studii și cercetări de securitate, apărare și istorie precum *Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului*, *Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară*, *Arhivele Naționale*, *Arhivele Militare Române*), reprezintă o abodare inedită a uneia dintre cele mai controversate perioade din istoria românilor – Al Doilea Război Mondial – și instaurarea regimului comunist, prin prisma relațiilor dintre principalele două grupări exponente ale extremismului din spațiul românesc: Mișcarea Legionară și Partidul Comunist Român.

În cuprinsul lucrării, autorul analizează, pe baza caracteristicilor comune, dar și specific, ale celor două grupări menționate anterior, o serie de aspecte precum:

- infiltrări ale comuniștilor în Mișcarea Legionară, recuperarea elementelor comuniste infiltrate în Mișcarea Legionară și încercările de atragere a legionarilor în PCR;
- infiltrări ale legionarilor în PCR după 23 august 1944, reorientarea unor cadre legionare către PCR în perioada instaurării regimului comunist în România (1944–1945), pactul dintre legionari și comuniști, materializat prin primirea legionarilor în rândurile Partidului Comunist;
- prezentarea măsurilor represive declanșate de autoritățile comuniste dirijate de Moscova împotriva legionarilor după data de 6 martie 1945 (venirea la putere a guvernului condus de Dr. Petru Groza);
- represiunea desfășurată împotriva Mișcării Legionare, desființată încă din 14 februarie 1941 prin Decretul-Lege nr. 314 și inclusă, după 23 august 1944, de către autoritățile comuniste în categoria organizațiilor prohitleriste de tip fascist, în ciuda faptului că la Procesul de la Nürnberg ea nu a fost catalogată astfel.

Dat fiind faptul că tema, precum și perioada istorică abordate de

lucrare conține o doză importantă de controversă, autorul pledează pentru o atitudine echilibrată conform căreia raporturile dintre Mișcarea Legionară și Partidul Comunist se constituie într-o realitate istorică ce merită o analiză aprofundată, drept pentru care anexa lucrării conține o serie de documente importante culese de către Tiberiu Tănase și referitoare la subiectul lucrării domniei sale.

În concluzie, se poate afirma că lucrarea „*Legionarism vs. Comunism. Considerații privind raporturile dintre Mișcarea Legionară și Partidul Comunist Român în perioada 1941–1948*” elaborată de istoricul militar Tiberiu Tănase este binevenită pentru publicul românesc, atât cel care dorește să afle mai multe detalii privind istoria românilor, cât și cel format din istoricii care sunt direct interesați de tema menționată anterior. Ineditul acesteia rezultă din permanenta conexiune realizată de către autor între Mișcarea Legionară și Partidul Comunist Român, iar faptul că această conexiune este permanent fundamentată pe documentele istorice prezente în anexa lucrării reprezintă un aport însemnat pentru istoriografia românească.